

SANAL KİTAPLAR
2024

ISBN 978-625-94968-1-8

ÇORUM ÇEŞMELERİ

KAYNAK ESERLERİ DİZİNİ 19

ÇORUM ÇEŞMELERİ

Mahmut Selim GÜRSEL
1999

SANAL KİTAPLAR
2024

<https://gurselyayin.com>

<https://www.youtube.com/channel/UCLFKEIPAFr7NbkMPYFI7uxw>

ÇORUM ÇEŞMELERİ

Mahmut Selim GÜRSEL

Haziran 2019

Bahçelievler 1.Cadde Çetin Apt. 10/8
Bahçelievler ÇORUM

DİKKAT! BU BİLGİ TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE
YAYINEVİMİZDEN İZİN ALINMADAN
KULLANILMAMALIDIR
Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL

ÇORUM ÇEŞMELERİ 2

İÇİNDEKİLER

TAKDİM

Mahmut Selim GÜRSEL Hayat Hikâyesi
ÇORUM ÇEŞMELERİ
FOTOĞRAFLAR
ÇEŞME FOTOĞRAFLARI
ÇORUM'DA HAMAMLAR
GÜPÜR HAMAMI - ESKİ HAMAM
YENİ HAMAM TEMERRÜD ALİ PAŞA HAMAMI
PAŞA HAMAMI- TACEDDİN PAŞA HAMAMI
ÖĞLE HAMAMI
ÇAVUŞ HAMAMI
ŞADIRVAN
ŞADIRVANLAR FOTOĞRAFLAR
ŞADIRVANLAR OTURMAK İÇİN
CAMİ ŞADIRVANLARI

ÇORUM ÇEŞMELERİ 3

TAKDİM

Bir kitabın doğması, o kitabı yazmaya kalkan kişinin amacına ve bilgi birikimine göre değerlendirilmesi uygun olarak görülmelidir.

Elinizde bulunan bu çalışmanın sizlere ulaşması için günlerini veren bu çabası için şükranlarımı sunarken, bu çalışmada da benim ufacık bir katkımın da bulunması beni bahtiyar etmiştir.

Bu çalışma ile sizlerde bazı bilgileri edinmiş ve faydalanmış olarak uzun yılların birikimlerinden aydınlanacağınızı göreceksiniz.

Bilgi; yazılmadıkça kaybolmaya açık birikimlerdir. Her insan bir kitaptır; onu okumamız gereklidir.

Tanımadığımız ve anlamadığımız kişiler hakkında nasıl kararlar veremezsek; bir çalışmayı da incelemeden, okumadan karar veremeyiz.

Mahmut Selim GÜRSEL

ÇORUM ÇEŞMELERİ 4

Mahmut Selim GÜRSEL

1947 tarihinde babamın subay olarak bulunduğu Erzurum'da bir at arabasında doğum evine giderken doğmuşum. Babam Eminsü Ali Rıza Gürsel, annem ise Fahriye hanımefendi idi. İlkokula İskenderun'da başladım. Ankara'da bitirdim. Ankara Yenimahalle Ortaokulunun birinci sömestrsinde babamın emekli olmasından dolayı 1960 yılında Çorum'a gelince Atatürk Ortaokuluna devam ettim. Babamın "oku da

ÇORUM ÇEŞMELERİ 5

oğlum ceketimi satar seni okuturum" diyerek bana yaptığı nasihatleri ters tepki yaptı, okumuyorum diyerek okulu birinci sınıfta bıraktım. Marangoz çırağı olarak Azmi Başar ustanın yanına girdim. Askere gidene kadar ustanın yanında çalıştım.

1967 tarihin de askerlik dönüşü, Ankara Emniyet Müdürlüğüne teknisyen olarak göreve başladım.

Ortaokulu dışarıdan 2 yılda bitirdim 1972 tarihinde Polis Memuru olarak Ankara'da çeşitli şubeler ve karakollarda çalıştım. 16 Eylül 1973 tarihinde Selma (Kurşuncu) Hanımefendi ile evlendim.

1978 yılında ayında naklen Çorum İl Halk Kütüphanesine Memur olarak geçtim.

Dışarıdan Çorum Ticaret Lisesini iki yılda bitirdim.

Kendi kendime Osmanlıcayı öğrenmeye uğraştım, Hat sanatı ile biraz ilgilendim 150 ye yakın Ser levham var, Çorum Güzel Sanatlar Galerisinde ve Kütüphane salonlarında bu levhaları sergiledim.

03. 08. 1988 tarihinde İl Halk Kütüphanesi Müdür yardımcılığına atandım.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 6

1990 tarihinde kütüphanelerdeki kitapların tasnifi ile ilgili 10 yıllık bir araştırmamı "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey) "kitap haline getirip Kültür Bakanlığına sundum. Kitabımdan Türkiye'deki bütün kütüphanelere dağıtılmak üzere 1000 adet satın aldılar.

1993 yılında Türkiye'deki bütün kütüphanelerde bulunan " El Yazması" kitapların Ankara Milli Kütüphanesine toplanma kararı veren Kültür Bakanlığına karşı Çorumlu hemşerilerimi haber dar ettim, mahalli radyodan ve gazeteler ile parti il Başkanlarını ile Millet Vekilimiz Adnan Türkoğlu ve Belediye Başkanımız rahmetli Turan Kılıççılolu' nun destekleri ile el yazma kitaplarımızın Çorum' da kalmasını sağladım!

Açık öğretim için üniversite sınavlarına girip kazandım. İkinci sınıfta iken 25 Nisan 1994 tarihinde Tatvan Bitlis'e Müdür olarak tayinim çıktı, tayin edildiğim yere gitmeyerek emekliliğimi istedim.

İlkokul sıralarında okuyarak pilot olmanın düşlerini kurardım. Bu hayalim gerçekleşmedi. Şu anda emekli memurum.

Marangozluk, oymacılık, Polis Memurluğu, Memurluk ve idarecilik yaptım. Her çalıştığım meslekte çeşitli önemli olaylar oldu ise de son çalıştığım kurumda bence; en önemli bir hatıramı anlatmak istiyorum:

ÇORUM ÇEŞMELERİ 7

Kütüphanedeki çalışmalarım ve " El Yazması Kitaplar"ın Çorum'da kalması için verdiğim çabalar neticesinde Bitlis Tatvan'a tayin edilme olayım beni çok yıktı. Fakat bu üzüntümün boş olduğunu zamanla gördüm. Rabb'imizin izni ile Hacca gitmek nasip oldu, iki kitap daha yayımladım ve elinizde bulunan bu derginin çıkmasına vesile oldum. Mesleklerin insanlara sağladığı maddi avantaj olarak, evinizi geçindirecek, namerde muhtaç etmeyecek avantajından başka, manevi olarak; sizin yaptığınız işlerle

ilgili karşılaştığınız problemleri değerlendirirseniz avantajların neler olabileceğini hayat okulundan öğrenmiş oldum.

Yazı yazmaya beni kimse teşvik etmedi Kütüphane için hazırladığım kitap beni yazmaya teşvik etti. Yazılarım mahalli basında yayımlandı. Yazılarımdan dolayı bir ödül almadım; fakat kitapları ve bu dergi benim için en büyük ödüldür.

İdealim: Çorum'a tam teşekküllü bilgisayar ortamında bir kütüphane kazandırmaktır. Bu idealim yüzünden tayinim çıktı. Yayımlanmış dört çalışmam bulunmaktadır. Bunlar:

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 8

" Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey) ",
Bakanlığa sunulmuş; "Alfabetik Türk ve Yabancı
Yazarlar Fihristi" ve "Ne Nerede Başlıklı Arama Fihristi"
basım için hazır beklemektedir. Yazılarım daha çok
araştırma dalı ile makale türüdür. Tiyatro çalışmalarım, şiir
ve hikâye denemelerim bulunmaktadır.

Benim okuyucularıma diyeceklerim şudur ki. Doğru
bildiğiniz konuları savunun. Bu savunmanız size belki
tepkiler getirecektir. Bu tepkileri inceleyerek doğru olup
olmadığını araştırın.

Çalışmalarım:

<https://gurselyayin.com>

corumlu2000@gmail.com

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

***Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma
adresi corumlu2000@gmail.com***

**DİKKAT! BU BİLGİ TELİF ESERİ OLUP YAZARI
VE YAYINEVİMİZDEN İZİN ALINMADAN
KULLANILMAMALIDIR**

<https://gurselyayin.com>

<https://www.youtube.com/channel/UCLFKEIPAFr7NbKMPYFI7uxw>

ÇORUM ÇEŞMELERİ 9

SU VE ÇORUM ÇEŞMELERİ

Neden çeşmeler; Hayatımızı devam ettirebilmemiz
için en gerekli olanlardan su'dur. Bilindiği gibi çağlar
boyunca kurulan yerleşim yerleri su kaynaklı veya akarsu
kenarlarında kurulmuştur.

Suyun; içmek için olduğu kadar yıkanma ve temizlik
amacıyla kullanılması insanlık tarihi ile birlikte başlamıştır.

Su, yer altından kendiliğinden su çıkarsa kaynak ya da
eşme ismi alır. Kaynak sularının birleşerek akması dere,
derelerin birleşmesi ile çay çayların birleşmesi ile de ırmak
meydana gelir. Bu akarsulardan da insanlar içme ve
temizlindi amacı ile kuladırlar.

Kaynak sularının aktığı yerlerin etrafı çevrilerek
çeşitli su geçinmeyen maddeler ile iletilerek bir akıntı
sonucu yakınında veya başka yere götürülerek akıtılmasına

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 10

pınar denilir. Bu suya yerleşim yerine götürür orada akıtılırsa bir oluktan veya istenildiğinde suyun akıtılmasını sağlarsak çeşme denilir.

Su kaynağı olmayan yerlerde insanların toprağı belirli şekilde ve derinlikte kazarak çıkardığı suya da kuyu suyu denilir.

Su ile birlikte Müslümanlar Çeşmeler, Şadırvanlar ile Hamamları da burada bildiklerimizi yazmaya çalıştım.

Çorum Merkez'in yerleşim alanını il zamanları ne zaman diliminde olduğu hakkında bir bilgimiz bulunmamaktadır. Bildiğimi tarih dizininde Erken Devirlerden sonra Hattilerin bu civarda bulundukları, Hattilerden sonra ise Hatti Soyundan olduğu ile övünen Hitileri bilmekteyiz. Bu zaman dilimlerinde Çorum Merkez hakkında insan iskân ve yerleşim bilinmemektedir.

Hititlerden sonra Frig, Lidya, Roma, Doğu Roma "Bizans" egemenliklerinde iskâna açılmıştır.

Çorum yakınlarında "Gerdek Kaya" İsmi verilen yerin tarihi MÖ: 2 Yüzyıla tarihlenmiş olduğuna göre o tarihlerden önce de Çorum Merkez de iskân edilmiş olduğunu düşünebiliriz.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 11

Bizans devrinin sonlarında Anadolu'da bulunan Çorum'un ismi Yunan kaynaklarında Nikonya Bizans kaynaklarında ise Evkaite olarak geçmektedir.

Konuyu artık tarihten çıkartarak; Yerleşimde kullanılan su ve çeşmelere gelelim.

Çorum'da Kent içi Su Şebekesinin Gelişimi Çorum'un yerleşiminden itibaren ihtiyaç gidermek için yapılmış çeşmeler ile yapılıyordu.

Türklerin kenti zapt etmeden önce Çorum Kalesi içinde 4 mahallesi bulunan bir yerleşim alanıydı.

Çorum Kalesinin günümüzde bulunan kale ile Bizans kalesinin bir burcu. Diğer burcu ise Şimdiki Çöplük te bulunan Taşhan önünden geçerek Ulu Cami'nin bulunduğu alanda bir kilisenin bulunması. Alaybey sokağın tamamında surların bulunduğu, Tekfur sarayının da şimdiki Albayrak ilkokulu bir burcu teşkil ederken oradan da şimdiki Kaleye bağlı bir sur bulunmakta olduğu söylenmektedir!

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 12

Bu kaleye Mürsel suyunun getirdiği ve kale içerisinde 4 mahalleye birer çeşme ile dağıtılıyordu. Çorum Kalesi daha sonradan yapılan bir yer olduğu, içerisinde bulunan evlerin mahalle teşkil edecek kadar çok olmadığı malumdur.

Benim bile hatırladığım Valilik arkasında devam eden Alaybey Sokakta bulunan su dağıtım sarnıcının yerini hatırlıyorum.

Tarafıma Receb CAMCI tarafından verilen Basılmış harita da tarih 9 Temmuz 1307 1891 gözükmekte. Bende bu basılı haritayı tıpkıbasım yaparak bazı bilgileri latin harflere çevirerek harita üzerine yazdım ve bastırdım. [<1 harita>](#)

Melik Gazi Tepesinin eteklerinde bulunan Mürsel Bağları dediğimiz yerden haritada (Maşatlık derilen) mezarlık Alaybey Sokağın yanı olan yer yakın yer su dağıtım olarak gözüken yerinden Nikonya tekfur sarayı kaleye su getirildiği ve yine Çorum'da İbrahim Çayırı ile İçeri Dere bağlarında bulunan kaynak sularının yerleşim yerine getirilmesi normaldir.

Çorum'un Bizans'tan alındığı yıl olarak 1075 tarihide olan Danişmend depremi ile Türklerin 40 gün kuşattığı

ÇORUM ÇEŞMELERİ 13

alamadığı Nikonya yı olan deprem sonucu Türklerin eline geçtiği. Bu deprem olduğun zaman içinde kalenin bulunduğu alanın sınırlarında bulunan Ulu Cami; Çorum'un zaptı sırasında Çorum büyük bir deprem ile yıkıldığı. Bu afet karşısında kale ve mahallelerin tamamen yıkıldığı, sağ kalan kalenin eski ahalisinin Müslüman olduğu. Burayı zapt edenler ile birlikte bulunan Çorumlu Oymağı ile yıkılan yerlerin oturuma açılmaları yıkılan kale harabesi içinde iskân olduklarını Ulu Caminin de kalenin kilisesinin olabileceği, Çorum ili camii yapımında kullanılan bazı taşların latince yazılı olduğu gözükmektedir. Cami içinde bulunan ağaç sütunlar ise bu düşüncemi doğrular durumda.

Ne yazık ki 1075 tarihide olan Danişmend depremi Nikonya'yı dümüdüz ettiği için hiçbir binanın kalmadığı ve bu binaların içerisinde hamam olup olmadığını da bilmemekteyiz. Bu deprem sonucu Nikonya ya getiren su şebekesinin de deprem etkisi ile bozulup kaybolduğu düşünülebilir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 14

Asurlar döneminde Pazar kentlerine "Karum" denilirdi. Çorum'da bilinen en önemli karum Boğazköy'dü. Bu "Karum'un" ÇORUM olabilir.

Bizanslar döneminde ilimizin ismi, "Nikiye" yahut "Nikonya" ve yahut "Nicila" iken, Anadolu'nun Türklerin egemenliğine geçme döneminde; Çorumlu Oymağı'nın ilimizde iskânından sonra " Çorumlu " adı ile anılmıştır. Vakfiyelerde Çorumlu olarak geçmektedir.

Çorumlu ismi Türk Aşiretlerinden Alan Yurtlu Aşiretine mensup mühim bir oymağın adı idi. Sonradan da kelimenin sonunda nispet edatı olan "lu" kaldırılarak yalnız Çorum kelimesinin kaldığı, ilimizin adının Çorum adını aldığı anlaşılmaktadır.

Evliya Çelebi Seyahatnamesinin 2. cilt, 407'inci sayfasında Çorum hakkında şöyle demektedir:

"...Ab-u havası latif olduğundan Selçukiler de Kılıçaslan şah oğlu Yakup Mirzayı ve yüzlerce çorlu hastalarını bu şehre gönderip ifakatyap ettiği için adına Çorum denilmiştir. Ama aynı vilayet Cevri Rum'dan galat ve muhaffettir derler.“ Çorumlu Oymağının ismi

ÇORUM ÇEŞMELERİ 15

benimsenerek Çorumlu daha sonra yerleşim yerinin ismi Çorum olduğu düşünülmektedir.

Çorum'da Türkleri yerleşmesi sonunda ibadetlerini yapabilmeleri için mescitler yapmışlardır. Mescitler daha sonra ise bazılarının cami yaptıkları bilinmektedir, Örneğin Çorum Karakeçi Mescidi Çorum Karakeçili Camii ve diğer camiler.

Depremden yıkılan dört mahalleli Nikonya yıkıntıları kullanılarak oturulacak, toplanıp görüşülecek ve idare binaları yapılmaya başlanmış, bazı yerlerde etraftan Nikonya'ya getirilen suların ise düzensiz olarak akmaları ile bu suların ıslah edilerek çeşmeler, mescitlere şadırvanlar yapılmış Çorum'un kullanımına verilmiş olabilir.

Ulu cami Şadırvanı ve Tuvaletlerinde akan gelen Şimdi İbrahim Çayırı dediğimiz yerden gelmekte idi. Yine Çorum Zapt edildikten sonra yapılan camiler için sular Çorum bağlarında ve özel arazilerden çıkan sularla ve camilerin yanlarına acıman kuyular ile temin edilmekte idi.

Çöplük ismi verdiğimiz alanın içinde bulunan bazı dükkânların alt katlarında taban sularının biriktiği

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 16

kuyucukların olduğu ve bu suları ihtiyaç için kullandıkların; Çorum'a son yapılan çeşitli isimler alan İskilip yolu üzerinde buhunan caminin temelleri de atılırken bu kazılan yerin taban suyu ile dolduğu bilinmektedir.

Çorum merkez ilçede temizlenme ihtiyacı için hamamlar bulunmaktadır. Nikonya da da hamam olma ihtimali vardır.

Bilinen su kaynakları: sıklık boğazı kaynakları Mürsel suyu, ılıca ılık su kaynakları, Maşatlık (Alaybey sokağın üst kısmı Ahçılar bağı hizası) ile ayarık bağları arasında üstü sular, çomar deresi kaynakları İbrahim çayırı kaynakları, sülüklü kaynağı,

840-1436 Çorum'un bilinen ilk hamamı olan Güpür Hamamı yapıldığı daha sonra

937-1530 tarihinde işletmeye açıldığı kayıtlarda vardır.

985- 1577 tarihli II. Selim Zamanı bir belgede kale içinde bulunan mahallelerin 4 mahallenin bulunmasında bahsedilmektedir.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 17

1069-1659 IV. Mehmet Zamanı tarihli bir belgede ise Çorum Kalesinin ve kale dışında varoş inşa edilmesi için para tahsis edildiği yazmaktadır.

1318 Hicri 1900 II. Abdülhamit Dönemi Ankara salnamesinde: üçü tek (erkek) biri çift (erkek ayrı kadın ayrı) 4 hamam bulunduğu yazılıdır.

1320 Hicri 1902 II. Abdülhamit Dönemi Ankara salnamesinde: üçü tek (erkek) biri çift (erkek ayrı kadın ayrı) 4 hamam bulunduğu yazılıdır.

1623 ile 1640 IV. Mehmet Zamanı yılları arasında Murad-ı Rabbi Diye de anılan Ulu Caminin tamirini yaptırdığı bilinen Sultan Murat zamanında Sıklık Deresi etrafında bulunan sıklık deresini meydana getiren kaynak sularını toparlatarak yer altından Ulu Camii şadırvanı için künkler ile getirtmiş olduğu ve Güpür Hamamına da Ilıca bağlarında çıkan ılık suların Çorum Hamamlarına dağıtıldığı bilinmektedir.

1757 tarihli Şadırvan tamirinde mermerinde Hacı Abdurrahman hayrı olarak yazmaktadır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 18

1890 tarihli şer'iyye sicilinde vakıflar gelirinde Çorum Sokak ve camilere devamlı akan suların bakım ve tamirleri için 500 kuruş ücret verildiği yazmaktadır

1895 Ankara Vilayet Salnamesine göre Çorum'da Eli çeşme bulunduğu yazmakta.

II. Abdülhamit Zamanı 1891-1307 Basılı haritada şimdiki Bahabey Çamlığında dediğimiz yerde ikinci bir su dağıtım gözükmektedir ki; Burası Eski Devlet Hastanesi Çamlık içinde bulunan su deposuna yakın bir yer olarak gözükmektedir. Yine bu haritanın üzerinde Çorum hakkında bilgilere göre 130 Çeşme ve 23 minareli cami olduğu; bu camilerin muhakkak şadırvanlarının olduğu, ayrıca aynı haritada 21 mescit bulunduğu, buralarında cemaat için su ihtiyacının karşılanması için şadırvan veya çeşme bulunması gereklidir.

Cumhuriyetin başında kentin suyu künklerle ya da daha ilkel kanallara başla kaynaklardan karşılanmaktaydı. Bunlardan birincisi Ilıca kaynağı idi, 2.625 m künkle şehre geliyor, günde 345 metreküp su temin ediliyordu.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 19

Bu su sıcak olduğu için Paşa Hamamına, Güpür Hamamına ve Yeni Hamam ismi alan hamamlar veriliyordu.

Çorum yerleşim yerinde bulunan binaların ahşap istedos olduğu için sık sık yangınlar çıkmakta idi.

1926 yılında kentin çeşitli yerlerinde toplam 414 metreküp kapasiteli 12 adet yangın havuzu yaptırılmıştır. 1930 yılında Pamuk Hanı bahçesine bir yangın su deposu daha yaptırılmıştır.

Serpin ve Sıklık sularıydı. 11950 m. den pişmiş toprak künkler ile getiriliyordu. Günde 835 metreküp su sağlıyordu. Kent içinde 6430 metreküp künkle 192 çeşmeye dağıtılıyordu. Dördüncü su 3 km. uzaktan getirilen Mürsel suyuydu.

1924 yılında, kente sağlıklı bir içme suyu sağlamak için Nafia Başmühendis Ahmet Rıza Beye bir inceleme yaptırdı ise de bunun yetersiz kalma üzerine 1926 G. Rampel Şirketine Belediyeye ait bu dört suyunda projesini hazırlatıldı. 1927 yılda bu diğer sudan ve Mürsel suyunun

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 20

kente yakınlığı bakteriyolojik muayenelerinin daha uygun olması üzerine, bu suyun 250 metrelik boru döşemesi yapılmıştır.

1931 yılında Şevket Beyin Belediye Başkanlığı arasında su projesinin 540 tonluk hazinesi, Maslaktan kente kadar ve kent içindeki 7700 metrelik demir boru döşemesi 33 umumi çeşme yapıldı. 1931 yılında kente demir boruyla su getirilmesinden sonra su şebekesini kurmaya başladı.

1933 yılında Mürsel suyu kente günde 1410 metreküp su sağlıyordu ve 75 mahalle çeşme ve üç havuza dağıtılıyordu.

1934 tarihinde Çorum 33 yeni çeşme yapılmış 5152 çeşitli çapta boru ile 50 yangın musluğu yapılmıştı. 1934 yılında bu şebeke üze rinde 50 tane yangın musluğu konulmuştur. 1934 yılı sonra Belediye Başkanı Pertev Beyin Belediye Başkanlı zamanında başlanmıştır. Evlerine doğrudan su alan ev sayısı oldukça az olmuştur.

Çorum Türkiye'deki ilk sağlıkla su tesisatına sahip olan kentlerden biri olmuştur.

1936 yılında bile Türkiye'de sadece 32 Çorum'da bulunan evlere su verilmiştir.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 21

1937 Büyük parka yapılan havuz Şehrin Suyunun azlığı nedeni ile kurumuş, 800 metrede mesafeden boru döşenerek havuzu suyu temin edilmiştir.

1938 Saniyede 11.2 litre olan su Çorum Merkezinin sadece içme suyu yetmediği için Sıklıkta çıkan memba su da su şebekesine katılarak saniyede 22 litreye çıkartılmış, suyu akmayan çeşmeler kaldırılma mecburiyetinde kalmıştır.

1940 yılında Belediye su abonesi olan 119 ev, 13 resmi kuruluş, 20 otel, hamam ve diğer yer bulunmakta idi.

1948 yılında ev abonesi 380'e, resmi daire abonesi 26'ya, otel, hamam ve umumi yer abonesi de 42'ye yükselebilecektir 1947 yılda sokak çeşmelerinin sayısı 121 âdete yükselmiştir.

1950 sonrasında kentin nüfusundaki artışa paralel olarak kentteki abone sayısı 1950 yılındaki 682'den yükseldi. 1950 yılında su ihtiyacı yükseldi. Kentin su talebinin artışına paralel olarak Mürsel suyu yanı sıra diğer membalar da geliştirilerek kente su sağlanmaya

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 22

çalışılmıştır. Belediye 1950 yılında kendi olanaklarıyla Sıklık suyunun isolesini yapmıştır.

1960 da 3437'ye yükseltildiğini görüyoruz. 1960 yılında da 30 lt/sn su isole eden Melikgazi ikinci memba inşaatını tamamladı.

1965 1968 yılları arasında da İller Bankasınca Kavacık ve Serpin sularının isolesi gerçekleştirilmiştir. Bu membalar kente 85-90 lt/sn. lik su sağlamaktadır. Bu membalar dışında kente yapımına başlandı.

1966 tarihinde depolu 15 deposuz 15 çeşme bulunduğu Çorum 1967 il yıllığında belirtilmektedir.

1970 de 6.411 ve 1974 yılında Çorum'a içme ve sulama amacı ile Çomar barajı ve Seydim 1 Seydim 2 Gölecilerinin yapımına başladı.

1978 yılında tamamlanan su verilmektedir 85000 m³ kapasiteli Seydim Göleti DSİ tarafından Maliye ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca onanan bir protokolla belediyeye devredilmiştir.

1979 tarihinde yeni İçme Suyu Arıtma Tesisi açıldı.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 23

1980 de 9945'e yükselen su ihtiyacı; Sağmaca membaından su isalesi için yapılan inşaat 1980 yılında devam ediyordu.

1981 de ise 10754'e yükselmiştir. Bu artışa paralel olarak kente verilen su

Kente 22 km uzaklıktaki Sağmaca membaından su isalesi için yapılan inşaat 1980 yılında devam ediyordu.

1994 ikinci içme suyu tesisini açılarak hizmet vermeye başladı.

Çorum'da çeşmeler yerleşim yeri olduğu zamandan itibaren bulunmaktaydı. Çeşmeler kültürel değeri olmakla birlikte, Çeşmenin bulunduğu yere yer altına döşenen suyun akması için gerekli malzemeler ile çeşmelere dağıtımı yapılır.

Çeşmeler Tarihi ve kültürel değeri vardır. Çeşmeler için gerek olan su zamanımızda şebeke sularının evlerin içlerine kadar gelmiştir. Yeni imar faaliyetleri, değişen suyollarının zamanında bakım ve onarımlarının yapılırken yeni hatların açılarak eski su hatlarının terk edilmesi ve

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 24

tabii ve doğal afetler sonucu tahrip olan çeşmelerin onarılmamasının maddi gibi sebeplerle ilimizdeki normal ve tarihî çeşmelerimiz her geçen gün kaybolmaktadırlar!

Her şeye rağmen günüzde tarihi çeşmeler ayakta kalabilen bu çeşmelerde su akmamaktadır. Mahalle aralarında veya köşe başlarında geçmişe ait hatıraları gizleyen yapılar olarak varlıklarını devam ettirmektedirler.

Pek çok çeşmeye ait kitâbe kaybolmuş, olukları da yerlerinden alınmıştır.

Zaman içinde Belediye ihtiyacı karşılayan mahalle çeşmeleri yapmış ücretsiz halkın faydalanması sağlanmıştır.

Zaman içinde evler su almaya başlamış; tarihi camiler ve hamamlarda bu zaman içinde şehir şebekesinden su almaları neticesinde tarihi çeşmelere gelen sular ortadan kaybolmuştur.

Bazı kaynakların yüksek debili olanlar ise Devehane Çeşmesi gibi belirli çeşmelerde akmış halkın hizmetini görmeye devam etmişlerdir.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 25

Bazı evlerin bahçelerinde bildiğim kadarı ile altı ev havuzu bulunmakta idi. Bunlardan suları eski su kaynaklarından gelen suların beslenmekte idi.

Bilinen sebze bahçeleri ise eski zaman diliminde kalan yerleşim yerlerinden biraz uzakta olmaları sebebi ile bulunan havuzlarının sularını eski su kanallarından tedarik etmişler Devehane altında Kurşuncuların Bahçe havuzu gibi, havuz çorum İskilip yolu açımında İskilip kavşağının altında kalmış havuzun kesme taşları de alınmadan toprak altına terk edilmiştir.

Çeşitli kaynaklardan tespit edebildiğim çeşmeler aşağıda alfabetik dizin olarak sunuldu. Bu çeşmelere ait fotoğraflarını çekebildiğim çeşmelerin ve diğer su kullanılan alanların da resimleri sunulmuştur.

Çorum'un Hıdırlık altı ve Bahçeler bölümü bilinen en eski sebze bahçeleri bulunan yerlerdi.

Çalışmam 1999 tarihine beri geliştirilerek sitemde yayınlanmaktadır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 26

ÇORUM ÇEŞMELERİ

ABACI ÇEŞMESİ

Kale Mahallesi Milönü Caddesi 49 nolu evin duvarına bitişik çeşme bulunmaktadır.

ABAZA ÇEŞMESİ

Yavru Turna Mahallesi Çanlı Sokak'ta 19 nolu evin duvarına bitişik 1335/1916 yılında yapılmış

AĞA PINARI

Akpınar mahallesinde Mavraloğlu evi karşısın da bulunan bu çeşme 1829 (H:1245) tarihinde Küpüroğlu Hacı Ahmed tarafından yaptırılmıştır. İki satırlık kitabesi vardır. Günümüzde Mavral Pınarı diye anılmaktadır.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 27

ARAPOĞLU ÇEŞMESİ

Ümithalife camii karşısında bulunan bu çeşmenin üzerinde yazılı bir kitabesi vardır.1891 (H.1309) tarihinde Arapoğlu Mustafa Efendi tarafından onarım görmüştür.

AYNALI ÇEŞME

Belediye tarafından sökülmiş çeşmeler

ÇAKIR ÇEŞMESİ

Bakınız Arapoğlu Çeşmesi.

CELEP ÇEŞMESİ

Velipaşa Sokağı Celep aralığında olan bu çeşme 1885 (H1. 1303) tariflinde onarım görmüştür. İki satırlık bir kitabesi vardır.

ÇOBAN ÇEŞMESİ

Mecitözü Caddesi Çobanoğlu evi yanında bulunan bu çeşme 1868 1-1.1283) tarihinde Çobanoğlu Emrullah tarafından onarımı yaptırılmıştır. Kitabesi vardır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 28

ÇÜRÜK PINARI

Çöplü Mahallesinde Fatmabacı Sokağında bulunan bu çeşmenin 1898 (H1316) tarihinde onarımı yapılmış,dört satırlık Sülüs yazı ile yazılmış kitabesi vardır.

DEDE ÇEŞMESİ

Kale Mahallesi Milönü Sokak no 2'de bulunan 1 numaralı evin bahçe duvarının bulunan çeşme.

EMİR AHMED ÇEŞMESİ

Belediye tarafından sökülüştür.

ESKİ SARAY ÇEŞMESİ

1. Yeniyol Mahallesi 1. Eski Saray Sokak'ta 14 nolu evin güneybatısındaki Eski Saray Çeşmesi. Çeşmenin batısında Eskisaray 2. Çıkmaz bu yer almaktadır.

HACI AHMET ÇEŞMESİ

Üçutlar Mahallesinde 1851 (H1288) tarihin de yaptırılmış. Üçutlar mahallesinde bulunmakta Üç satırlık bir kitabesi vardır. Bir satırı ebcet hesabıyla tarihini göstermektedir.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 29

İBRAHİM PINARI

Yavruturna Mahallesindedir. 1810 (H.1225) tarihinde Hastacının İbrahim vakfıdır. İki satırlık kitabesi vardır.

İSLAM ÇEŞMESİ

Tepecik Mahallesinde Milönü Caddesi Kale Sokağında bulunan bu çeşmenin 1911 (H.1329) tarihinde onarımı yapılmıştır. İki satırlık kitabesi ve onarım tarihi yazılıdır.

İSTANBULLUOĞLU ÇEŞMESİ

Belediye tarafından sökülüştür.

KADİFE PINARI

Belediye tarafından sökülüştür.

KAVAKLI PINARI

Tepecik Mahallesi Milönü Sokağında bulunan bu çeşme 1860 (H.1277) tarihinde onarılmış, kitabesi varsa da suva altında kalmıştır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 30

KIRIŞ PINARI

Üçtutlar Mahallesinde Alaybey Sokağında bulunan bu çeşmenin 1880 -(H.1298) tarihinde onarılmış olduğu üzerindeki yazılı bulunmaktadır.

KULAKSIZ ÇEŞMESİ

Belediye tarafından sökülümüştür.

MAVRAL PINARI

Bakınız; Ağa Pınarı

MARAZ HATİCE PINARI

Yeniyol Mahallesinde Hacı Davud sokağı ile Eski Saray birleşimine yakın bir yerde bulunan bu çeşme 1925 (H.1341) tarihinde onarılmıştır. Üç satırlık kitabesi vardır. Üzerindeki kitâbeye göre bu çeşme 1341/1922 yılında yapılmıştır.

MURAT ÇEŞMESİ

Çepni Mahallesinde bulunan bu çeşmenin 1881 (H 1309) tarihinde Hacı Abdullah Ağa tarafından yaptırılmıştır. Kitabesi vardır.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 31

MÜFTÜ PINARI ÇEŞMESİ

Kale Mahallesi Milönü Caddesi üzerindeki zemin katıdükkan olan 3 katlı binanın Milönü Caddesi'ne bakan cephesindedi. Çeşme 1996 yılında onarılmıştır.

ÖZPINARI

Ulukavak Mahallesinde Akpınar sokağında, 1808 (H.1223) tarihinde Seyit Hüseyin Ağa yaptırmıştır. Üzerindeki kitabeEs scyit Hüseyin Ağa 1223 yazısı vardır.

PAŞA ÇETMESİ

Yavruturna Mahallesinde Rahime Hatun adına Mehmed Paşa tarafından 1779 (H.1193) tarihinde yapılmıştır. Hem yapılışına hem de onarımına alt bir kitabe vardır.

SANDIKÇILAR ÇEŞMESİ

Karabayraktaroğlu evi karşısında olan bu çeşmenin 1843 (H.1259) tarihinde onarımı yapılmıştır. Kitabesi yoktur. Ayna taşında 1259 tarihi bulunmaktadır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 32

SEPÇİ PINARI

Müze bahçesinde örnek çeşme olarak sergilenmek için Çorum Müzesinde bulunmaktadır. Kitabede celî sülüs hatlı dört beyit hâlindeki kitâbesine göre 1309/1893- 1894 yılında yapılmıştır

ŞEYH EYYÜP ÇEŞMESİ

Şeyh Eyyüp Mahallesinde olan bu çeşmenin 1566 (Hi283 tarihinde onarımı yapılmıştır. İki satırlık bir kitabesi var.

TAHTALI ÇEŞMESİ

Belediye tarafından sökülmüştür.

TEPECİK PINARI

Tepecik Mahallesinde bulunan bu çeşmenin 1807 (H.1222) tarihinde Boduroğlu ile Tevekgelci tarafından onarımları yapılmıştır. İki satırlık Sülüs yazı ile yazılı kitabesi vardır.

TULUK PINARI

Yavruturna Mahallesinde 1959 (H.1276) tarihinde yapılmıştır. Kitabesi vardır.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 33

UZUN ALI ÇEŞMESİ

Yavruturna Mahallesinde Kulaksız Sokağında bulunan 1887 (H.1305) tarihinde Varnalı Ali Ağa tarafından onarımı yapılmıştır.

YAVRUTURNA PINARI

Yavruturna Mahallesi Garip Dede yanında bulunan bu çeşme Karamanoğlu İbrahim Bey tarafından 1889 (H.1317) tarihinde yaptırılmış dört satırlık kitabesi bulunmaktadır

KULLANILAN DİĞER ÇEŞMELER

Ulu Cami bahçesinde üç çeşme,

Halkın kullanması için belediye çeşmeler yaparak hizmete sunmuştur Bunlar:

Taş Çeşme: Saat Kulesi Çöplük Çarşısı taksi durağı yanındaki küçük parkta;

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 34

Taş Çeşme: Osmancık Caddesi ile Azap Ahmet Caddesinin kavşağı Hürriyet Parkı arkası,

Taş Çeşme: İnönü Caddesi Orman Müdürlüğünden sonraki küçük parkta

Taş Çeşme: Hıdırlık Parkı

Taş Çeşme: Adil Candemir Parkı

ÇORUM ÇEŞMELERİ 35

ÇORUM'DA HAMAMLAR

GÜPÜR HAMAMI - ESKİ HAMAM

Çorum Merkez İlçe Üçtutlar Mahallesinde bulunmaktadır. Yapımı Selçuklular zamanında yapıldığı tamiratları Ulu Caminin yapımı hakkında belirtilen bilgiler birbirinden ayrı tarihlerde yapılan tamir, kiralama gibi bilgi tarihlerini belirtilmektedir.

Çorum şehir merkezinde bulunan Ulucami karşısında bulunan Güpür Hamamı isimli hamamın yerinde Çorum'un fethinde meydana gelen depremde yıkılmış olabilir ve bu yerde hamamın bulunma ihtimali vardır.

Türkler bir camii yapmadan caminin yapımında çalışan işçilerin temizlenmeleri için önce Hamam inşa ettikleri malumdur. Bu nedenle 1. Kılıçaslan döneminde hamam ile Ulu cami yapılmıştır.

Benim bulabildiğim belgelerin en eski tarihi Güpür Hamamı yapılış tarihi olarak bilinen 1436 tarih binanın tamırı ile ilişkili bilgi olması gerekir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 36

1075 Miladi-Hicri 468 yılı Danişment Danişment Ahmet Gazi'den sonra yerleşen Müslüman halkın temizlenme ihtiyacı için hamam bulunmaması imkânsızdır.

1436 Miladi-Hicri 840 Yılı Ulu Cami karşısında bulunan bu hamam ile 1075 yılı Danişment Ahmet Gazi zamanı ile hamamın yapılış tarihi arasında 360 yıla yakın bir zaman diliminde Çorum'da ve Müslümanlaşan halkın hamamsız bulunmaları imkânsız olmalı.

1530 Miladi-Hicri 937 Başka bir belge de tarihinde bu hamamın gelirinden Ulucami için ödenen miktar denilmekte.

1595 Miladi -Hicri 1004 tarihli Çorum şer'iyye sicillerinde geçen bir bilgiye göre hamam, tamire ihtiyaç duyulan kubbesinin onarılması şartıyla kiraya verilmiştir.

1595 yılından itibaren suyunun kesilmesi sonucu kullanılamaması sebebiyle bakımsız kalmış ve kullanılamamıştır. Vakıf bir eser olan hamam, yeterli imkâna sahip olamayan vakıf yönetimi tarafından da tamir ettirilememiştir. Bu tarihî yapının tekrar halkın hizmetine sunulabilmesi amacıyla Ebû Bekir oğlu Hacı

ÇORUM ÇEŞMELERİ 37

Mehmed -lâkabı Hacı Gübür veya Güpür'dür- vakıf mütevellisinden burayı tamir ettirmek ve tekrar vakfetmek amacıyla kiralamış, gerekli tamirata 1133H./1721M. yılı Cemaziyelevvel ayının 24. günü başlamıştır.19 Gerekli tamiratlar yapılp hizmete açılması ile birlikte sözünü yerine getirmiş, vakfiye düzenlettirerek 1960 yılında kadınlar bölümü ilave edilmiş kadınlara hizmet vermeye devam etmiştir.

Yukarıdaki tarihler arasında çeşitli sebeplerden kapanan hamam, tamir ve onarımla çeşitli şahısların çalıştırmaları ile halka hizmet vermiş; 1990'lı yıllara kadar işletmeye açık kalan bu tarihî yapı zamanında ve yeterince bakım-onarım görmediğinden kapatılmıştır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 38

YENİ HAMAM TEMERRÜD ALİ PAŞA HAMAMI

Çorum Merkez ilçe Saat kulesinin karşısında bulunan bu hamam Çorum Hasan Paşa Kütüphanesi 1755 Şer'iyye defterinde Eski Hamam olarak yazılı olduğu; Çorum'un en büyük hamamıdır.

Hamamı yaptıran ve İsmi verilen Ali Paşa esas ismi Temerrü Ali Paşadır.

Ali Paşa isminin Erzurum Beylerbeyi olan Ali Paşa tarafından H 1573 Miladi- Hicri 981 yılında yaptırılmıştır.

Hamam; Çifte hamam şeklinde tertip edilmiştir. Ölçüler bakımından kadınlar tarafı daha küçük olarak yapılmıştır. İç mimarî bakımından her iki kısım ayrı hususiyetler gösteren tertip ve detaylarla işlenmiştir.

1573 tarihinde 1943 yılına kadar vakıf olarak işletilmiş; 1755 Şer'iyye defterinde Eski Hamam olarak yazılı olduğu

1943 tarihinde vakıflar tarafından satışa çıkartılmış; Hüseyin Samsunlu satın almış 2005 yılına kadar Samsunlu ailesi hamamı işlettiler.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 39

2005 tarihinde sonra hamamın mülkiyeti Ahmet Samsunlu ile Cavide Soyacağa geçmiştir.

2005 yılında Ünal Kakaç, Ahmet Ahlatçı ve Kadir Samsunlu'nun kurdukları K.A.S. Turizm A.Ş. Hamamı 22 yıl süre ile kiralayarak işletmesini üstlenmişlerdir. Restorasyonu 24 ayda tamamlanan tarihi hamam 23 Nisan 2008'de hizmete açılmıştır

Halen Hamam olarak kullanılmaktadır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 40

PAŞA HAMAMI- TACEDDİN PAŞA HAMAMI

Çorum Merkez İlçe Kunduzhan Mahallesi Çöplük semtinde bulunan bu hamam Taceddin İbrahim Paşa bin Hacı Bey “Açılımı Taceddin İbrahim Paşa bin (oğlu) Hacı Bey” Taceddin Hamamı: Taceddin paşa’nın oğlu Hacı Bey tarafından 1484-1487 Miladi 900 Hicri da yaptırılmıştır.

Hamam, geleneksel Osmanlı hamam çifte hamam düzeninde yapılmıştır.

Kadınlar ve erkekler kısımları birbirlerine simetrik olan hamam günümüze özgün biçimini koruyarak gelmiştir.

Soğukluk, sıcaklık ve halvet bölümlerinden oluşan Hamamı'nın her bölümünün üzeri kiremit kaplı kubbelerle örtülmüş ve hamamın duvarları kaba yontma taş ve moloz taşla örülmüştür.

Kunduzhan Mahallesi Çarşı içindeki Paşa Hamamı'nın 2007 yılı Ağustos ayında başlanan yenileme çalışmaları 2008 yılının Nisan ayında bitirilmiş ve hizmete açılmıştır.

Hâlâ hamam olarak kullanılmaktadır.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 41

ÖĞLE HAMAMI

1586 -994 tarihli bir kayıta” Öğle Hamamı yeri kayıta Şarkıyan Mahallesi Tahıl pazarı civarında Hacı Osman Ağa sokağında, etrafında su arkı ve yol olan bilgisi bulunmaktadır.

ÇAVUŞ HAMAMI

Çorum Merkez ilçe; Emirahmet Mahallesi Osmanlı Devri mimari özelliklerini taşıyan hamam Miladi 1595- H 1004 yılında Mustafa Ali Efendi tarafından yaptırılmıştır. Hamamın kitabesi yoktur.

Duvarlarda taş, Tuğla kubbe Soyunmalık kısmı yıkılmıştır. Ilıklık bölümünün ise sadece tonozu kalmış, diğer kısımları tahrip olmuştur. Sıcaklık kısmı kare planlı, kubbe ile örtülüdür. Halvet bölümü ise dikdörtgen planlı olup, orta bölümü kubbe, yanları tonozla örtülüdür.

Çorumlu dergisi 9. Sayı da yayınlanan “Müreffeh Ali ve Ahvadı Çorum’da” Bir belgede; Kurdoğlu Süleyman Ağadan vakfedilen hamam Bayan İfakat’e 3000 liraya satılmıştır. Çavuş Hamamı olarak anılmaktadır. Yazılıdır.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 42

ŞADIRVANLAR

Sosyal içerikli kullanılan ve insanların temizlenme ihtiyacını karşılayan yer olarak şadırvan görebiliriz.

Esas olarak insanların abdest almaya uygun yer olarak şadırvanların Çorum'daki sadece mahalde bulunan iki şadırvanın bir tanesi Yavruturna Mahallesinde Diğeri de Hıdırlıkta şadırvan örneği vardı.

Camilerde cemaatin abdest alarak birbirini görüp iletişim kurmalarını da sağlayan yapı üzeri kapalı ve açık olara yapılmıştır, Su haznesinde musluklar sayesinde su akması sağlanıp, oturma için sedirlere sahip olan şadırvanların üzerleri kapalı olanların su haznesi etrafını çeviren sedir bulunur.

Araştırmamdı; Şer'iyye sicilinde şadırvanlar için vakıf edilen bulduğum bilgiler şinlardır:

1757 tarihli ulu camii Şadırvan tamirinde mermerinde Hacı Abdurrahman hayrı olarak yazmaktadır.

ÇORUM ÇEŞMELERİ 43

1890 tarihli şer'iyye sicilinde vakıflar gelirinde Çorum sokak ve camilere devamlı akan suların bakım ve tamirleri için 500 kuruş ücret verildiği yazmaktadır

1883 tarihinde Çorum Camii Kebir şadırvan yoluna bakım ve tamiri için kurulan vakfa 100 kuruş, ayrıca Ulu Camii tuvaletlerini aydınlatılma gideri için 300 kuruş

1990 tarihinde Vakıflar tarafında Çorum ulu camii şadırvanını tamir yapılarak Öğretmen Kazım ACAR ile Sebillerin Mustafa SEBİL şadırvanının kalem işlerini üstlenmişler ve bu günkü şadırvan süsleri bu şahıslara aittir.

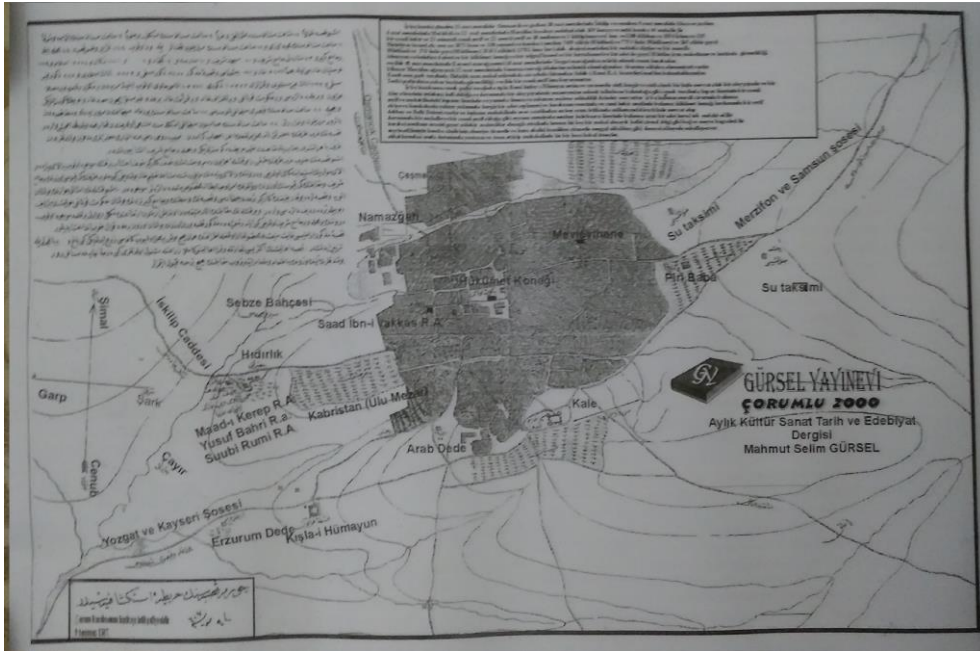
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 44

FOTOĞRAFLAR

ÇEŞME FOTOĞRAFLARI

Çorum Haritası yayınladığım! 9 Temmuz 1307 1891

ÇORUM ÇEŞMELERİ 45

Su deposu

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 46

Bahabey Su Arıtma Girişi

ÇORUM ÇEŞMELERİ 47

Su deposu

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 48

ÇORUM ÇEŞMELERİ 49

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 50

ÇORUM ÇEŞMELERİ 51

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 52

ÇORUM ÇEŞMELERİ 53

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 54

ÇORUM ÇEŞMELERİ 55

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 56

ÇORUM ÇEŞMELERİ 57

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 58

ÇORUM ÇEŞMELERİ 59

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 60

ÇORUM ÇEŞMELERİ 61

Eski Devehane Çeşmesi

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 62

ÇORUM ÇEŞMELERİ 63

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 64

Ulu Cami Çesme

ÇORUM ÇEŞMELERİ 65

Ulu Cami Çesme

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 66

Ulu Cami Çesme

ÇORUM ÇEŞMELERİ 67

Osmancık Caddesi ile Azap Ahmet Caddesi köşesi

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 68

Saat Kulesi yanı

ÇORUM ÇEŞMELERİ 69

Orman Dairesi yanında blunan park

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 70

Hıdırlık Parkı

ÇORUM ÇEŞMELERİ 71

Adil Candemir Parkı

ÇORUM ÇEŞMELERİ 72

Stat yanı

ÇORUM ÇEŞMELERİ 73

Sobacılar Arastası

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 74

Mustafa Özel Parkı

ÇORUM ÇEŞMELERİ 75

Çorum Barajı

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 76

HAMAMLAR FOTOĞRAFLAR

GÜPÜR HAMAMI

Güpür hamam erkeler bölünü giriş

ÇORUM ÇEŞMELERİ 77

Güpür hamam Gubbe

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 78

Güpür hamam Gubbe

ÇORUM ÇEŞMELERİ 79

Güpür Hamamı kadınlar girişi

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 80

Güpür Hamamı Bacası

ÇORUM ÇEŞMELERİ 81

Paşa Hamamı Erkekler giriş

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 82

Paşa Hamamı Bayanlar Giriş

ÇORUM ÇEŞMELERİ 83

Paşa Hamamı Genel

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 84

Yeni Hamam Erkekler Gieriş

ÇORUM ÇEŞMELERİ 85

Yeni Hamam Kadınlar girişi

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 86

ŞADIRVANLAR

ŞADIRVANLAR OTURMAK İÇİN

Hıdırlık şadırvanı Eski

ÇORUM ÇEŞMELERİ 87

Hıdırlık Şadırvanı yeni

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 88

Yavruturna Şadrvanı

ÇORUM ÇEŞMELERİ 89

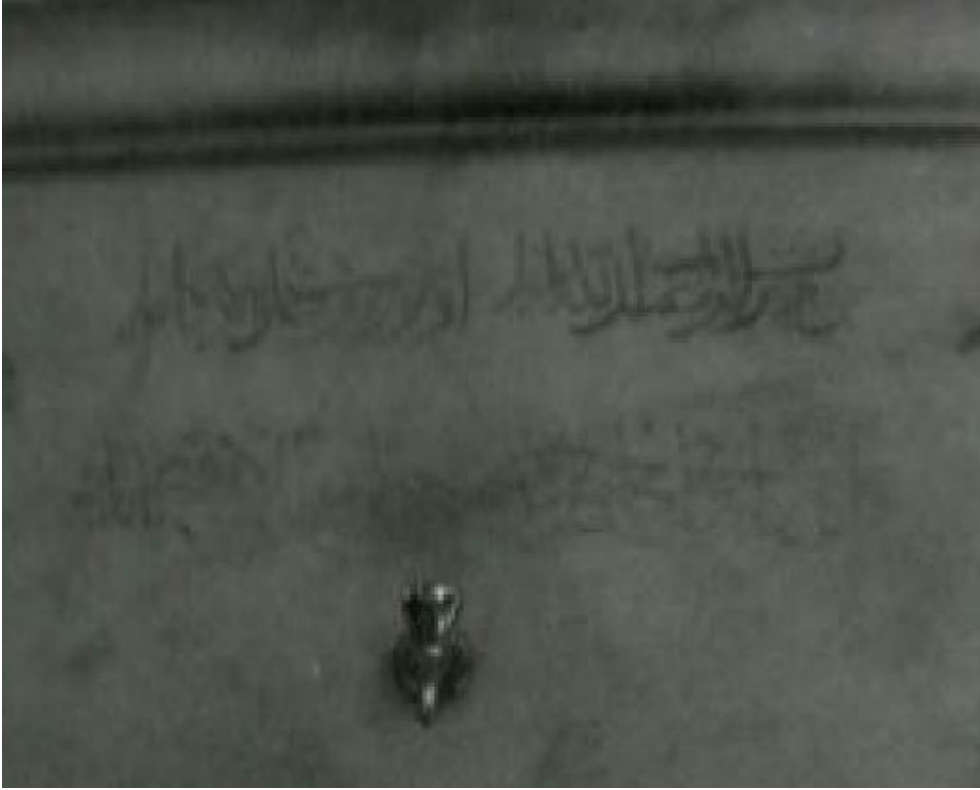
CAMİ ŞADIRVANLARI

Ulucami Şadrvanı

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 90

Ulu Camii Şadırvanı tamirde çekilen kitabe

ÇORUM ÇEŞMELERİ 91

Hıdırlık Camii

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 92

Velipaşa Çami

ÇORUM ÇEŞMELERİ 93

Gubbeli Cami

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 94

İnayetullah Camii

ÇORUM ÇEŞMELERİ 95

Abdibey Cami Şadırvanı

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 96

İmam Hatip Şadırvanı

ÇORUM ÇEŞMELERİ 97

Karakeçili Camii

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 98

Esnafevleri Camii

ÇORUM ÇEŞMELERİ 99

Kışla Camii

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 100

Kevser Camii

ÇORUM ÇEŞMELERİ 101

Emre Camii

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 102

Deve Hane Cami

ÇORUM ÇEŞMELERİ 103

Huzur Camii

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 104

Toprak Sanayii Cami

ÇORUM ÇEŞMELERİ 105

Tevhid Camii

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 106

Bin Evler Cami

ÇORUM ÇEŞMELERİ 107

Ehlibeyt Camii

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇEŞMELERİ 108

Şeker Fabrikası Cami

SANAL KİTAPLAR
2024

<https://gurselyayin.com>

<https://www.youtube.com/channel/UCLFKEIPAFr7NbkMPYFI7uxw>

SANAL KİTAPLAR
2024

ISBN 978-625-94968-1-8

CORUM CESMELERİ

KAYNAK ESERLERİ DİZİNİ 19

ÇORUM ÇEŞMELERİ

Mahmut Selim GÜRSEL
1999